

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRĪTE 2014.gada 3 mēnešos

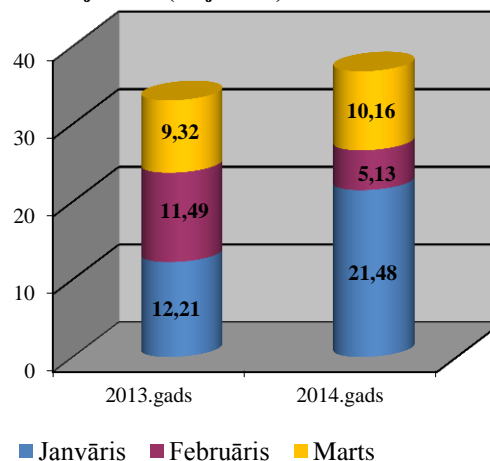
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

1.attēls

2014.gada trīs mēnešos par tabakas izstrādājumiem iekasēti **36,8 milj. EUR**, kas ir par 3,7 milj. jeb **11 % vairāk** kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat. 1.un 2.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugums skaidrojams ar 2014.gada janvāra ieņēmumu krasi augsto līmeni, ko izraisīja likumā „Par akcīzes nodokli” ieviestā norma, ka cigaretes, uz kurām maksimālā mazumtirdzniecības cena norādīta latos, patēriņam Latvijā drīkst nodot tikai līdz 2013.gada 31.decembrim. Attiecīgi decembrī patēriņam tika nodots liels cigarešu daudzums (+43% salīdzinājumā ar 2013.gada 11 mēnešu vidējo rādītāju), par ko akcīzes nodoklis bija maksājams janvārī.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. EUR)

2.Tabakas izstrādājumu aprītē iesaistītie komersanti

2014.gada marta beigās Latvijā:

- 30 komersantam bija 33 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, tai skaitā 4 komersantiem ir atļautas tādas darbības ar tabakas izstrādājumiem kā ražošana, apstrāde, pārstrāde un vēl 2 komersantiem ir tiesības veikt fasēšanas darbības;
- 11 komersantiem bija spēkā speciālās atļaujas (licences) reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 35 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 2827 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3.Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumu apjomi ir rādītājs, kas, papildus akcīzes nodokļu likmju izmaiņām (2014.gada 1.janvārī tabakas izstrādājumiem akcīzes nodokļa likmes tika paaugstinātas, skat.3.pielikumu), tūlītēji ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. Visbūtiskāk akcīzes nodokļa ieņēmumus ietekmē cigarešu apjomu izmaiņas, ņemot vērā, ka akcīzes nodokļa ieņēmumi par cigaretēm sastāda 97% no kopējiem nodokļa ieņēmumiem par tabakas izstrādājumiem.

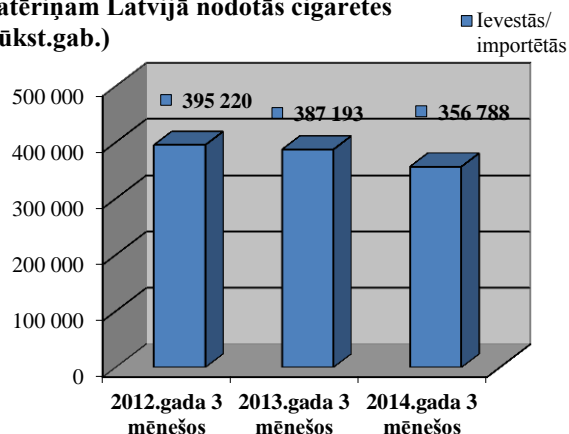
2014.gada trīs mēnešos ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvija nodeva 13 komersanti. Jau vairāk kā trīs gadus patēriņam Latvijā tiek nodotas tikai citās valstīs ražotas cigaretes.

2.attēls

Kopumā **2014.gada trīs mēnešos** patēriņam Latvijā nodoti 357 milj. cigarešu, kas ir par 30 milj. cigarešu jeb par 8% mazāk kā 2013.gada attiecīgajā periodā (skatīt 4.pielikumu).

Kopējo trīs mēnešu rādītāju ir ietekmējis šī gada janvārī krasi zemais patēriņam nodotais cigarešu daudzums, sakarā ar nodokļa likmes pieaugumu, bet februārī patēriņam Latvijā nodotais cigarešu daudzums jau atgriezies 2013.gada līmenī un martā to pārsniedz par 13%.

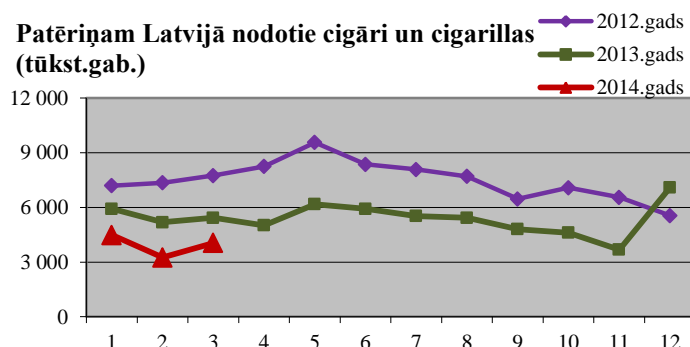
Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes (tūkst.gab.)

3.attēls

Cigāri un cigarillas patēriņam Latvijā šī gada trīs mēnešos nodoti 12 milj. apjomā, kas **par 29% mazāk** kā 2013.gada trīs mēnešos.

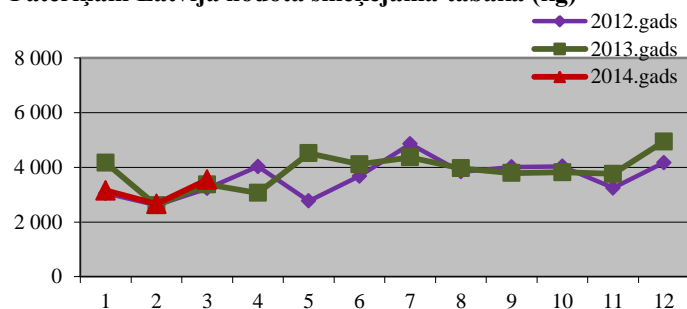
Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas (tūkst.gab.)

4.attēls

Smēķējamās tabakas apjoms 2014.gada trīs mēnešos salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu samazinājies par 8% – kopumā patēriņam Latvijā šī gada trīs mēnešos nodoti 9 358 kg smēķējamās tabakas.

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka (kg)

4.Tabakas izstrādājumu ražošana

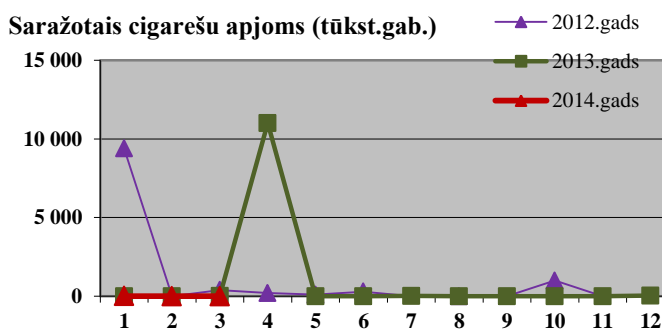
2014.gada marta beigās Latvijā ir četri akcīzes preču noliktavu turētāji, kuriem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, vēl diviem komersantiem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu fasēšanu.

Līdz šim Latvijā tiek ražotas tikai cigaretes, taču viss apjoms, kas kopš 2009.gada nogales tiek ražots Latvijā, saskaņā ar komersantu deklarēto, tiek izvests no Latvijas.

Kopumā **2014.gada trīs mēnešos** Latvijā saražoti 8 tūkst. cigarešu.

5.attēls

Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

5. Tabakas izstrādājumu aprīte citās akcīzes preču noliktavās

Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, tomēr ir būtisks akcīzes preču aprītes posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2014.gada trīs mēnešos akcīzes preču noliktavās Latvijā ievesti **898 milj. cigarešu**, **36 milj. cigāru** un **cigarillu**, kā arī **7 907 kg smēķējamās tabakas**.

Ievesto cigarešu apjoms ir saglabājies pērnā gada attiecīgā perioda līmenī, par 2% pieaudzis cigāru un cigarillu apjoms, savukārt ievestās smēķējamās tabakas apjoms samazinājies par 25%.

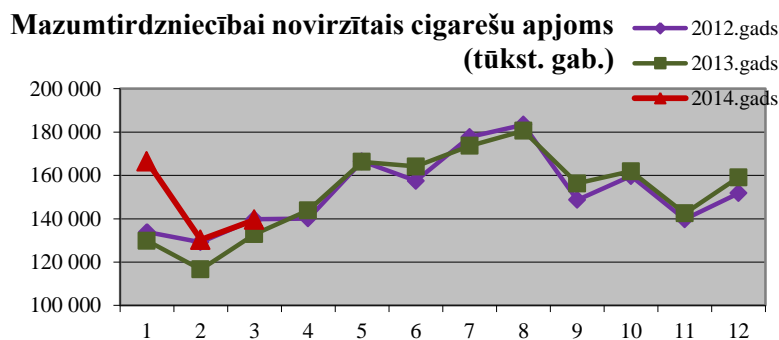
No akcīzes preču noliktavām šī gada trīs mēnešos uz citām valstīm tika izvesti 413 milj. cigarešu, nepilni 10 milj. cigāru un cigarillu un 1 kg smēķējamās tabakas. Savukārt kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos 2014.gada trīs mēnešos nodoti 7,6 milj. ievesto/importēto cigarešu, 7 tūkst. cigāru un cigarillu, kā arī 21 kg smēķējamās tabakas.

6. Cigarešu realizācija mazumtirdzniecībā

Kā tirgus attīstības tendences būtisks raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Pēc tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem iespējams aprēķināt kopējo daudzumu, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

6.attēls

2014.gada trīs mēnešos mazumtirdzniecībai novirzīti 396 milj. cigarešu, kas ir par 16 milj. cigarešu jeb **par 4% vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

Latvijas patērētāju vidū vispopulārākās ir "Winston", „Philip Morris” un "More" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos komersantus pēc patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjoma skatīt *5.pielikumā*.

Leimane 67016713

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.